

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	23 juni 2025
Voorstelnummer	D863417
Datum raadsvoorstel	13 mei 2025
Portefeuillehouder(s)	Antoine Tromp
Commissie	Raadscommissie
Datum commissie	10 juni 2025
Soort agendering	Ter besluitvorming
Agendapunt	
Team	Dienstverlening en samenleven - Beleid
Opsteller	Marijn Korver
Datum B&W besluit	20 mei 2025
Bijlagen:	3

Onderwerp : Zienswijze bestemming van het rekeningresultaat 2024 en de begroting 2026 GGD Hollands Noorden

Voorgesteld besluit

1. Geen aanleiding te zien voor het afgeven van een zienswijze ten aanzien van de bestemming van het rekeningresultaat 2024 van de GGD Hollands Noorden;
2. Een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de begroting 2026 van de GGD Hollands Noorden, inclusief het opgenomen bezuinigingsscenario;
3. Deze zienswijze, door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit, aan het bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

Geheimhouding

☐ Ja ☐ Nee

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

In dit voorstel ligt een concept zienswijze aan de raad voor ten aanzien van de bestemming van het rekeningresultaat opgenomen in de jaarrekening 2024, en de begroting 2026 van de GGD Hollands Noorden. Eén en ander conform het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden en de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen 2019 (FUGR).

Eerder dit jaar heeft de raad een zienswijze afgegeven op de kadernota 2026 van de GGD Hollands Noorden. Dit om de raden vroegtijdig in de gelegenheid te stellen te sturen op de beleidsmatige en financiële uitgangspunten van de GGD Hollands Noorden. De input van de deelnemende gemeenteraden is verwerkt in de nu voorliggende begroting 2026.

De GGD Hollands Noorden is een gemeenschappelijke regeling van 16 gemeenten in Noord-Holland-Noord. De GGD Hollands Noorden zorgt voor de publieke gezondheid, oftewel de volksgezondheid van alle inwoners van Noord-Holland-Noord. De focus ligt op gezondheid en preventie. Op het voorkómen van ziekte en zorg en op het beperken van gezondheidsschade daar waar die al ontstaan is.

Bij alles wat de GGD Hollands Noorden doet, wordt gewerkt vanuit twee leidende principes: Publieke gezondheidszorg voor alle inwoners van Noord-Holland-Noord. Een integrale blik op gezondheid en veiligheid.

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) vormt het wettelijk kader. Daarnaast is de werkwijze vastgelegd in diverse bovenregionale regelingen, te weten de Gemeenschappelijke Regeling zelf, de door de raden in Noord-Holland Noord vastgestelde Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019) en de notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen'.

Conform artikel 34b van de Wgr sturen de gemeenschappelijke regelingen de jaarstukken en de begroting naar de deelnemende gemeenten. De raden worden in de gelegenheid gesteld een zienswijze op de ontwerpbegroting naar voren te brengen (artikel 35 derde lid). Eenzelfde procedure is van toepassing op wijzigingen van de begroting in het lopende jaar.

Daarnaast is in het kaderstellend besluit m.b.t. de nieuwe Wgr afgesproken dat de raden een zienswijze kunnen afgeven op de bestemming van het rekeningresultaat bij de jaarrekening (voorheen was dit op de jaarrekening zelf).

In artikel 4 van de FUGR is geregeld dat de raden hun zienswijze tot en met 25 juni kenbaar kunnen maken aan de gemeenschappelijke regelingen.

Taken van de GGD Hollands Noorden

Vanuit de Wet publieke gezondheid (Wpg)

Algemene bevorderingstaken (artikel 2), onder andere de afstemming van de publieke gezondheidszorg met de curatieve gezondheidszorg, epidemiologie, gezondheidsbevordering en medische milieukunde;

Jeugdgezondheidszorg tot 18 jaar (artikel 5);

Ouderengezondheidszorg vanaf 65 jaar (artikel 5a);

Infectieziekte bestrijding (artikel 6).

Vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ);

Veilig Thuis.

Vanuit andere wettelijke kaders

Toezicht op de kinderopvang (Wko);

Lijkschouw, forensische geneeskunde (Wet op de lijkbezorging);

Ondersteuning bij rampen en crises (Wvr).

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

Bestemming jaarrekeningresultaat 2024

De GGD Hollands Noorden heeft 2024 afgesloten met een positief jaarresultaat van €75.000. Voor bestemming van deze 2024 van € 75.000 stelt het dagelijks bestuur voor het saldo toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve voor Veilig Thuis.

De bestemmingsreserve van € 75.000 voor Veilig Thuis wordt gevormd voor in 2024 ontstane wachtlijsten. Het doel is om deze werkzaamheden in 2025 alsnog te verrichten.

Veilig Thuis

Veilig Thuis was het jaar 2024 goed gestart. Er was geen sprake van een wachtlijst en de werkvoorraad was werkbaar. In de 2e helft van 2024 is de werkvoorraad toegenomen, en is het niet meer gelukt die weg te werken, waardoor werk uit 2024 is meegenomen naar 2025. De werkvoorraad is niet toegenomen door een hogere instroom, maar door andere oorzaken namelijk: wachtlijsten in de keten en een lagere productiviteit bij Veilig Thuis zelf.

Wachtlijsten in de keten

Er zijn wachtlijsten in de keten bij partijen waar Veilig Thuis bij betrokken is. Veilig Thuis zet hierdoor meer uren in dan begroot, omdat casuïstiek na afronding niet kan worden overdragen. In 2025 gaat de GGD Hollands Noorden nadrukkelijker sturen op het overdragen en op de productiviteit en vooraf gestelde normuren.

Lagere productiviteit

In de 2e helft van 2024 is het ziekteverzuim bij VT gestegen naar een hoger percentage dan begroot. Ook is er relatief gezien sprake van veel (betaald) ouderschapsverlof. Beide ontwikkelingen zorgen voor een lagere productiviteit.

Het dagelijks bestuur stelt voor om te kiezen voor het vormen van een bestemmingsreserve voor Veilig Thuis om Veilig Thuis (deels) in staat te stellen tot het wegwerken van ontstane wachtlijsten uit 2024.

Veiligheid in gezinnen is belangrijk. Om zo snel mogelijk veiligheid in die gezinnen te krijgen die nu nog op de wachtlijst staan is er een bedrag van € 300.000 nodig voor inzet van extra (tijdelijk) personeel. De reguliere begroting van VT heeft geen financiële ruimte om de meegenomen werkzaamheden vanuit 2024 weg te werken. GGD Hollands Noorden zou via het vormen van een bestemmingsreserve Veilig Thuis een deel van de extra inzet willen bekostigen.

Daarom wordt voorgesteld geen zienswijze af te geven op de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2024.

GGD Hollands Noorden is voornemens om het resterende deel voor Veilig Thuis in 2025 te bekostigen vanuit de algemene reserve. Hierover wordt colleges en gemeenteraden verder geïnformeerd bij de 1e Burap 2025.

Begroting 2026

De begroting 2026 bouwt voort op de kadernota 2026. De begroting 2026 sluit, rekening houdend met de doorgevoerde bezuinigingen, op een saldo van € 0.

Op 12 maart 2025 heeft het algemeen bestuur (AB) de Kadernota 2026 vastgesteld. De zienswijzen van de gemeenteraden maakten daarbij onderdeel uit van de beraadslagingen. Besluiten over de kadernota en begroting van de GGD Hollands Noorden worden genomen met een meerderheid van stemmen door het Algemeen Bestuur van de GGD Hollands Noorden.

De gemeenteraad van Heiloo heeft geopteerd voor het 7% bezuinigingsscenario, exclusief maatregel 5 (stoppen met advies en ondersteuning in de veiligheidsketen). De meest gemeenteraden opteerden voor het 5% bezuinigingsscenario. Tijdens de vergadering van het AB is op initiatief van o.a. de gemeenten Bergen en Texel een amendement ingediend om maatregelen 3, 5 en 14 niet te nemen en te onderzoeken of maatregel 15 (bezuinigen op inspecties kinderopvang) kan bijdragen aan het concreet halen van de doelstellingen uit het 5% scenario. Dit amendement is aangenomen en de Kadernota 2026 van de GGD Hollands Noorden is op die wijze vastgesteld met inachtneming van de zienswijzen en bestuurlijke reactie daarop.

Maatregel 3 en 14 hebben betrekking op Veilig Thuis. Zeker ook gezien de ontwikkelingen bij Veilig Thuis is het verstandig om hier niet verder te bezuinigen.

Er blijven 11 bezuinigingsmaatregelen over, namelijk maatregel: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 en 13. De 11 bezuinigingsmaatregelen die onderdeel zijn van de vastgestelde kadernota en de conceptbegroting tellen op tot een totaal bezuinigingsbedrag van 1,6 miljoen op de GGD begroting. Dit resulteert in een effectief bezuinigingspercentage van 3,9%.

Nr	Omschrijving bezuinigingsmaatregel	3%	5%	7%
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	X	X	X
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en jaarlijks HG/KM symposium (VT)	X	X	X
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	X	X	X
4	Organiseren van 1 frontoffice (OGGZ)	X	X	X
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	X	X	X
6	Alternatieve huisvesting (OGGZ)	X	X	X
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	X	X	X
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid en spreekuren (TBC, Reizigers en SG)	X	X	X
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde	X	X	X
10	Stoppen met aanbod themabijeenkomsten en cursussen tijdens zwangerschap		X	X
11	Stoppen met wegen en meten van alle leerlingen in 2e klas voortgezet onderwijs		X	X
12	Verminderen inzet Epidemiologie en Gezondheidsbevordering		X	X
13	Stoppen met regionale/landelijke pilots VT		X	X
14	Verminderen inzet VT door versterken wijkteams		X	X
15	10% minder inspecties kinderopvang			X
16	Stoppen met Toeleiding Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)			
17	Stoppen met aanbod stageplekken VT			
18	Verminderen beschikbaarheid VT (19.30 uur naar 17.00 uur)			
19	Stoppen met MDA++ (Veilig Thuis)			
20	Van twee naar één individueel contactmoment JGZ op het VO (klas 3 VO vervalt)			
21	Van twee naar één individueel contactmoment JGZ op het BO (groep 7 BO vervalt)			
22	5% minder personeel op wettelijke taken VT (adviezen, meldingen, onderzoeken)			

Tevens heeft de gemeenteraad een amendement aangenomen waarin wordt opgeroepen maatregel 15 pas uit te voeren als na onderzoek is vastgesteld dat de uitvoering hiervan niet in strijd is met de geldende wet- en regelgeving. Aan dit amendement is het AB van de GGD Hollands Noorden tegemoet gekomen.

Maatregel 15 (onderdeel van het 7% scenario) wordt door de GGD Hollands Noorden nog onderzocht op haalbaarheid en kan mogelijk bijdragen aan het concreet halen van de doelstellingen uit het 5% scenario.

Over de besluitvorming en de bestuurlijke reactie op de zienswijzen van de gemeenteraden zijn de colleges en raden op 28 maart 2025 per brief geïnformeerd.

Aangezien de begroting voortbouwt op de Kadernota 2026 waarin de zienswijzen van de gemeenten zoveel als mogelijk zijn verwerkt én de begroting 2026 sluitend is wordt voorgesteld:

een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de begroting 2026 van de GGD Hollands Noorden, inclusief het opgenomen bezuinigingsscenario.

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Besluiten over de kadernota en begroting van de GGD Hollands Noorden worden genomen met een meerderheid van stemmen door het Algemeen Bestuur (AB) van de GGD Hollands Noorden. In het AB van de GGD Hollands Noorden is gezocht naar een manier om zoveel als mogelijk aan de zienswijzen van de 16 gemeenteraden tegemoet te komen. Die keuze is weloverwogen gemaakt, daarom zijn er geen alternatieve zienswijzen in beeld gebracht.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

De voorgestelde zienswijze is opgesteld voor de gemeente Heiloo. De zienswijze is BUCH-breed afgestemd om waar mogelijk en wenselijk gezamenlijk op te trekken richting GGD Hollands Noorden.

De conceptjaarrekening 2024 en de conceptbegroting 2026 zijn door de GGD Hollands Noorden verzonden aan de griffie en gedeeld met de gemeenteraadsleden.

Tijdens de regionale raadsinformatieavond van de Regio Alkmaar bent u in de gelegenheid gesteld in gesprek te gaan met de vertegenwoordigers van de diverse gemeenschappelijke regelingen en onderling uw zienswijzen af te stemmen met de raden in de Regio Alkmaar. Eveneens zijn de concept zienswijzen van de raden in de regio met u gedeeld.

RISICO'S

Bij de GGD Hollands Noorden wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. De omvang van de algemene reserve bij de GGD Hollands Noorden staat nog steeds onder druk als gevolg van het ongedekte Cao-gat voor 2025, dat is ontstaan in 2023.

Cao-gat

In 2023 is GGD HN geconfronteerd met aanzienlijk hogere Cao-gebonden loonkosten dan de toegekende loonindexatie als gevolg van snel gestegen inflatie. In de FUGR is afgesproken dat de structurele Cao-effecten vanaf een later begrotingsjaar gecompenseerd worden. Dat betekent dat het Cao-gat, dat ontstaan is in 2023, pas vanaf begrotingsjaar 2026 wordt gecompenseerd. Voor het begrotingsjaar 2023 is hiervoor een eenmalige extra bijdrage ontvangen. Voor de begrotingsjaren 2024 en 2025 heeft het dagelijks bestuur ervoor gekozen om de gevolgen van het Cao-gat aan de achterkant bij de besluitvorming op de jaarrekening te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve.

In 2024 had de GGD Hollands Noorden te maken met een Cao-gat van 1.2 miljoen. Dit gat heeft de GGD Hollands Noorden kunnen opvangen door grotendeels eenmalige, hoge niet begrote rente-inkomsten, uitstroom van personeel en het moeilijk kunnen invullen van vacatureruimte, zonder de algemene reserve aan te wenden. Het zijn incidentele financiële meevallers, die grotendeels ook zorgden voor hoge werkdruk onder medewerkers.

Hoogte algemene reserve 2024, 2025 en 2026

De algemene reserve van GGD HN voor resultaatbestemming bedraagt op 31 december 2024 €1.589.000. De algemene reserve per 31 december 2024 is daarmee toereikend om de financiële risico's op te kunnen vangen.

De prognose 2025 is dat de algemene reserve aanzienlijk gaat afnemen en niet meer toereikend is om de financiële risico's op te vangen.

Rekening houdend met een kans van 75% en de impact van € 1.360.000 wordt het financiële risico voor 2026 ingeschat op €1.020.000. Het financiële risico met de meeste impact zijn frictiekosten als gevolg van de bezuinigingsopgave. De algemene reserve is in 2026 begroot op € 448.000 en daarmee ontoereikend om alle begrotingsrisico's in 2026 op te vangen. Nu de GGD Hollands Noorden geconfronteerd is met bezuinigingen is het verder opbouwen van eigen vermogen in 2026 niet realistisch.

Bij een negatieve algemene reserve is het aan de deelnemers om het tekort direct aan te vullen, zodat er geen negatieve algemene reserve ontstaat.

FINANCIËN

Algemeen

De indexaties voor 2026 zijn conform de hoogte die de Regietafel Noord-Holland-Noord in de indexatiebrief kenbaar heeft gemaakt. De deelnemersbijdragen zijn geïndexeerd met het regionaal afgesproken percentage van 7,4%.

Bestemming jaarrekeningresultaat 2024

De GGD Hollands Noorden heeft 2024 afgesloten met een positief jaarresultaat van €75.000. Voor bestemming van deze 2024 van € 75.000 stelt het dagelijks bestuur voor het saldo toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve voor Veilig Thuis.

Impact besparingsscenario's

De 11 bezuinigingsmaatregelen die onderdeel zijn van de vastgestelde kadernota en de conceptbegroting tellen op tot een totaal bezuinigingsbedrag van 1,6 miljoen op de GGD begroting en vertalen zich als volgt voor onze gemeente (bedragen X € 1.000):

SCENARIO 3% Bezuinigingsmaatregel									
Gemeente	1. Opvoed-sprekuren	2. Voorlichting-symposium VT	4. Frontoffice OGGZ	6. Alternatieve Huisvesting OGGZ	7. Advies Infectiepreventie	8. Telefonische bereikbaarheid	9. Advies Medische Milieukunde		Totaal 3%
Bergen	16		2	0	0	2	4	4	28
Castricum	16		3	0	0	3	5	5	32
Heiloo	13		2	0	0	2	4	3	24
SCENARIO 5% Bezuinigingsmaatregel									
Gemeente	10. Zwangerschaps-aanbod	11. Wegen en Meten VO	12. Verminderen Epidemiologie en Gezondheidsbev. VT	13. Stoppen Pilots VT				Subtotaal	Totaal 5%
Bergen	3		1	11	0			15	43
Castricum	4		2	13	1			20	52
Heiloo	3		1	9	0			13	37

Maatregel 4 en 6 hebben geen financieel effect op de lokale gemeenten maar op de 'centrum'gemeenten Den Helder, Alkmaar en Hoorn.

DUURZAAMHEID

n.v.t.

PARTICIPATIE

n.v.t.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na besluitvorming wordt het dagelijks bestuur van GGD Hollands Noorden door toezending van het ondertekende raadsbesluit geïnformeerd over de vastgestelde zienswijze.

BIJLAGEN

1. Jaarrekening 2024 GGD Hollands Noorden
2. Begroting 2026 GGD Hollands Noorden
3. Raadsbesluit zienswijze jaarstukken 2024 en begroting 2026 GGD Hollands Noorden

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

J. van den Beij-Veenstra
gemeentesecretaris

M. ten Bruggencate
burgemeester